

**STANOWISKO
RADY MIASTA WYSOKIE MAZOWIECKIE**

z dnia 27 października 2023 r.

w sprawie reparacji, odszkodowań i zadośćuczynienia z tytułu strat, jakie Polska poniosła z powodu napaści Niemiec oraz późniejszej okupacji na terenie Miasta Wysokie Mazowieckie.

Rada Miasta Wysokie Mazowieckie, nawiązując do Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej oraz Uchwały Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie konieczności uregulowania w stosunkach polsko-niemieckich kwestii reparacji, odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu strat, jakie Polska i Polacy ponieśli z powodu bezprawnej napaści Niemiec na Polskę w 1939 r. oraz późniejszej okupacji niemieckiej, wyraża swoje poparcie dla działań zmierzających do uzyskania zadośćuczynienia należnego Polsce od Niemiec za szkody wyrządzone w wyniku rozpętania II wojny światowej przez III Rzeszę Niemiecką.

Rzeczpospolita Polska poniosła proporcjonalnie największe straty osobowe i majątkowe ze wszystkich państw zaatakowanych przez III Rzeszę Niemiecką podczas II wojny światowej.

Straty te nie wynikały tylko z działań wojennych, ale przede wszystkim z niemieckiej polityki okupacyjnej, w szczególności celowej i zorganizowanej eksterminacji ludności na okupowanych terenach państwa polskiego, a także z intensywnej eksploatacji społeczeństwa polskiego, w tym pracy przymusowej oraz celowego niszczenia mienia.

W wyniku prac Parlamentarnego Zespołu ds. Oszacowania Wysokości Odszkodowań Należnych Polsce od Niemiec za Szkody Wyrządzone w trakcie II Wojny Światowej oraz zaproszonych przez niego ekspertów straty te zostały oszacowane i opisane w Raporcie o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939-1945.

Również Miasto Wysokie Mazowieckie w trakcie II wojny światowej zostało ciężko doświadczone przez agresję, a następnie okupację niemiecką. W wyniku II Wojny Światowej ponieśliśmy ogromne straty materialne i niematerialne - zniszczona została infrastruktura miasta.

W czasie II wojny światowej Niemcy niemal całkowicie spalili miasto, ponadto wymordowali ludność pochodzenia żydowskiego, wyróżniającą się część inteligencji polskiej, dokonywano aresztowań osób ze względu na działalność społeczno-polityczną.

Zorganizowane w sierpniu 1941 w Wysokiem Mazowieckiem getto, zostało zlikwidowane 2 XI 1942 r., a jego mieszkańcy wywiezieni do obozów zagłady.

Cały okres okupacji niemieckiej to czas, kiedy ginęły osoby cywilne, inteligencja, ludność żydowska, ludność na robotach przymusowych oraz osoby represjonowane politycznie.

Mimo prześladowań i terroru, ludność prowadziła walkę z okupantem. Miasto było ośrodkiem ruchu oporu i siedzibą komendy Armii Krajowej.

Okupacje niemiecka i sowiecka przyniosła Polsce niewyobrażalne cierpienie. Były to lata terroru, deportacji, egzekucji i Holocaustu. Miliony Polaków straciły życie w wyniku wojny, a jeszcze więcej ucierpiało fizycznie i psychicznie.

Niemcy i Sowieci dopuścili się licznych zbrodni wojennych, ludność polska była represjonowana, a jej kultura i tożsamość niszczone.

Podkreślić należy także ogromne straty ludzkie. Dlatego mamy pełne prawo domagać się jednoznacznego przyjęcia przez Rząd Republiki Federalnej Niemiec odpowiedzialności moralnej, politycznej, historycznej, prawnej oraz finansowej za zniszczenie Wysokiego Mazowieckiego i okolic.

Rada Miasta Wysokie Mazowieckie oczekuje od Rządu Rzeczypospolitej Polskiej prowadzenia działań dyplomatycznych i prawnych, zmierzających do uzyskania od Rządu Republiki Federalnej Niemiec odpowiedniego zadośćuczynienia, z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby zachowania dobrych stosunków pomiędzy obydwojema narodami.

Rada Miasta Wysokie Mazowieckie stoi na stanowisku, że Polska powinna otrzymać stosowne zadośćuczynienie w imię elementarnego poczucia sprawiedliwości, w imię prawdy historycznej oraz w imię rzeczywistego pojednania polsko-niemieckiego.

Rada Miasta Wysokie Mazowieckie oddaje cześć pamięci ofiar tych straszliwych wydarzeń, jednocześnie pragnie zwrócić uwagę na to jak ważna jest koncentracja na przestrobach, które z nich wynikają. Przypomina, że 1 września 1939 roku to data, która na zawsze pozostanie w historii Polski i świata, jako dzień, w którym rozpoczęła się jedna z najtragiczniejszych i najbardziej wyniszczających wojen w historii ludzkości – II wojna światowa.

Polski naród się nie poddał. Wiele osób angażowało się w działalność opozycyjną i partyzancką, a Polska była jednym z ważnych centrów europejskiego ruchu oporu przeciwko nazizmowi.

Przed II wojną światową Polska była krajem zróżnicowanym kulturowo, gospodarczo i społecznie. Było to niepodległe państwo, które odzyskało niepodległość po 123 latach rozbiorów. Polska rozwijała się, jako suwerenne państwo, a jej obywatele mieli nadzieję na spokojną i bezpieczną przyszłość.

Wybuch wojny w 1939 roku wywrócił życie w Polsce do góry nogami.

Każda rocznica tamtych wydarzeń powinna być ważnym momentem do refleksji nad historią i przyszłością. Należy czcić pamięć ofiar, ale także przypominać o tym, jak ważne jest utrzymanie pokoju i współpracy międzynarodowej.

II wojna światowa pokazała, jak ogromne mogą być koszty wojny i jakie zło mogą przynieść. Dlatego też pamiętając o tych straszliwych wydarzeniach, musimy pracować nad promowaniem pokoju, dialogu i zrozumienia wewnątrz narodu i między narodami.

Polska, która stała się ofiarą wojny, jest dzisiaj aktywnym członkiem międzynarodowej wspólnoty i działa na rzecz zachowania pokoju i bezpieczeństwa na świecie. Jest to także przypomnienie, że nawet w obliczu najtrudniejszych prób, naród może się podnieść i odzyskać swoją godność. Historia ma wiele lekcji do nauki. Musimy ponadto działać na rzecz pokoju, aby zapewnić, że nigdy więcej nie będziemy musieli doświadczyć takiej tragedii, jaką była II wojna światowa.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

Marek Kajurek